

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal în următoarea componență:
președinte
judecători

Nadejda TOMA
Liliana CATAN
Ion GUZUN

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2022, în cauza penală privind-l pe

CHIPER Roma XXXXX *născut la XXXXX,*
originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.11.2020 – 26.08.2021;

Instanța de apel: 28.09.2021 – 26.01.2022;

Instanța de recurs: 28.03.2022- 11.05.2022.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 26 august 2021, Chiper Roma a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 3 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a respins ca fiind neîntemeiată cerința procurorului privind încasarea de la Chiper Roma în bugetul de stat a cheltuielilor judiciare în sumă de 30 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că, la 17.05.2020, ora 04:45, Chiper Roma, cunoscând cu certitudine despre faptul că, în temeiul prevederilor pct. 14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere al Republicii Moldova conducătorului de vehicul î-i este interzis să conducă unitatea de transport în stare de ebrietate, neavând dreptul de a conduce mijloace de transport, după ce a consumat alcool, a urcat la volanul automobilului de model „Dacia Logan” cu XXXXX, după care a pornit deplasarea, conducând mijlocul de transport în cauză pe drumurile publice ale XXXXX, a fost stopat de colaboratorii de poliție al Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP MAI, aflați în misiune de serviciu pentru combaterea infracțiunilor/contravențiilor și menținerea ordinii de drept.

Astfel, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a fost condus la sediul Instituției Medico – Sanitare Publice, Dispensarul Republican de Narcologie, amplasat pe XXXXX, unde de către medical narcolog au fost efectuate investigațiile prevăzute de Regulamentul privind modul de testare alcoolscoptică și examinare medicală, pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 296 din 16.04.2009, unde Chiper Roma, a refuzat prelevarea probelor de biologice și trecerea alcooltestului cu aparatul de model „Drager”, rezultatul fiind consemnat în procesul verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei nr. 8207 din 17.05.2020.

Acțiunile lui Chiper Roma au fost calificate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, refuzul, conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscoptică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical săvârșite de către o persoană care nu deține permis de conducere.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, *avocatul Lupan Vadim în interesele inculpatul* a atacat-o cu apel, solicitând casarea parțială a sentinței și aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse non privative de libertate.

În motivarea apelului s-a invocat că, pedeapsa cu închisoare stabilită inculpatului este una excesivă, or acesta și-a recunoscut vina încă de la urmărirea penală, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, este la prima abatere legală, are familie și 3 copii minori la întreținere, astfel încât aplicarea sancțiunii privative de libertate este disproporționată în raport cu gravitatea faptei ce-i este încredințată cât și cu personalitatea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2022, apelul avocatului Lupan Vadim în interesele inculpatului a fost respins, sentința s-a menținut fără modificări.

5. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a menționat că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată lui. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, iar acțiunile inculpatului au fost corect calificate de către prima instanță prin prisma art. 264¹ alin. (4) Cod penal.

La individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61 și 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului. S-a stabilit cert că infracțiunea face parte din categoria celor

ușoare, a recunoscut fapta săvârșită, este la prima abatere de la legea penală, s-a căit sincer de cele comise și lipsesc circumstanțe agravante.

Instanța de fond a ajuns la concluzia corectă că reeducarea și corectarea lui Chiper Roma este posibilă doar cu izolarea lui de societate, în privința lui fiind aplicată pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 3 luni, chiar dacă acesta, și-a recunoscut vina și s-a căit de cele comise, la evidenta medicului psihiatru și narcolog nu se afla. Or, nu s-a stabilit nici un temei pertinent de a dispune aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu atât mai mult că, inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată, respectiv, în lipsa acestuia o astfel de pedeapsă nu este susceptibilă de a fi aplicată.

Totodată, această măsură de pedeapsă ar fi imposibil de a fi pusă în executare, în contextul în care, inculpatul este anunțat în căutare, respectiv, instanța de judecată ar fi în imposibilitate de a stabili în sarcina inculpatului în conformitate cu art. 90 alin. (6) Cod penal, anumite obligații pe care ultimul ar urma să le respecte pe perioada termenului de probațiune fixat, iar pe de altă parte, nici organul de probațiune nu ar avea pârghiile de a controla comportamentul inculpatului pe perioada dată, din moment ce, nu se cunoaște locul de aflare a lui Chiper Roma.

Corectarea condamnatului, ca scop al pedepsei penale, presupune conștientizarea de către infractor a celor săvârșite și reîntoarcerea, reîncadrarea lui în activitatea societății. Instanța de apel a reținut că infracțiunea respectivă este comisă într-un termen foarte scurt de la comiterea unei infracțiuni omogene. Prin urmare, analizând aceste fapte a constatat că numirea unei sancțiuni neprivative de libertate (sub forma suspendării condiționate a executării pedepsei) nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a considerat sentința legală și întemeiată în privința lui Chiper Roma, fiind aplicată o pedeapsă echitabilă conform Părții Generale a Codului penal și în strictă conformitate cu prevederile Părții Speciale, care va atinge scopul legii penale, va restabili echitatea socială, va corecta comportamentul condamnatului și va preveni săvârșirea de noi infracțiuni, atât din partea lui, cât și din partea altor persoane.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, *avocatul Lupan Vadim în interesele inculpatului a atacat-o cu recurs ordinar*, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a deciziei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivare recurentul a indicat că, la etapa urmăririi penale inculpatul și-a recunoscut vina și a dat declarații corespunzătoare, însă la examinarea cauzei nu s-a prezentat din motive necunoscute. Consideră că pedeapsa este prea aspră, având în vedere că inculpatul este la prima abatere și are copii minori la întreținere.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului avocatului,

menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Din textul recursului declarat de avocatul Lupan Vadim, se constată că acesta a invocat temeiuri de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală și critică soluția instanței de apel, din motiv că, în opinia sa, instanța eronat i-a menținut pedeapsa sub formă de închisoare.

Recursul este o cale de atac prin care se cere instanței superioare să verifice legalitatea și temeinicia unei hotărâri judecătorești prin prisma erorilor comise sau identificate de părți, or, în speță, recursul ordinar nu este motivat prin prisma temeiurilor de casare, iar simpla indicare a temeiurilor 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură Penală nu prevede intervenirea instanței de recurs în soluționarea din nou a deciziei casate.

Potrivit textului, nu a fost concretizat care din temeiurile pct. 6) le pune la baza cererii de recurs și prin ce se confirmă aceste temeiuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate de legislator este inadmisibilă și prin urmare, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu-și găsesc confirmare.

În plus, nici invocarea temeiului prevăzut la pct. 12) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare și este contrară poziției apărării privind aplicarea unei pedepse mai blânde la o infracțiune pe care inculpatul a recunoscut că a comis-o.

În altă ordine de idei, supunând analizei subsidiare actele cauzei, se constată că eroarea de drept semnalată de recurent și stipulată în pct. 10) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – *aplicarea pedepsei individualizate contrar prevederilor legale*, în speță, nu a fost admisă de instanța de apel. La trasarea acestei concluzii, instanța de recurs are ca bază argumentele temeinice și pertinente expuse în textul deciziei recurate la **pct. 5**, care cad sub incidența nemijlocită a circumstanțelor de fapt din dosar și se mențin în vigoare până în prezent.

Astfel, Colegiul consideră că în speță individualizarea pedepsei corespunde legii penale, iar pedeapsa aplicată inculpaților este echitabilă, raportată la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îi va descuraja de comiterea altor infracțiuni.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din cele menționate rezultă că, instanța a ținut cont de cerințele atât ale acuzatorului de stat cât și a apărătorului și de impactul infracțiunii asupra societății, și a aplicat închisoare pe termen minim de 3 luni. Înlocuirea pedepsei cu muncă neremunerată în folosul comunității, conform solicitării recurentului nu a fost suficient argumentată, iar recursul nu conține motive plauzibile ce ar determina instanța de recurs să se implice în schimbarea pedepsei inculpatului, motiv pentru care, Colegiul penal respinge solicitarea dată.

Deși în privința inculpatului s-a reținut recunoașterea vinei în comiterea infracțiunii, că este la prima abatere de lege, lipsa circumstanțelor agravante, ultimul s-a eschivat de a se prezenta în cadrul ședințelor de judecată, fapt ce a determinat instanța să admită demersul procurorului și să-l anunțe în căutare prin Încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 03 martie 2021 (f. d. 105-106), astfel, inculpatul conștient de consecințele acțiunilor sale s-a eschivat de la prezentarea sa în cadrul ședințelor de judecată (instanța de fond și apel), respectiv, în lipsa acestuia o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității, după cum solicită recurentul, nu este rațional de a fi aplicată.

Criticile formulate de avocatul Lupan Vadim au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale în instanța de fond și cea de apel, cărora li s-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 5**, iar argumentele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul rejudecării deciziei instanței de apel, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin și a cărei reluare nu se mai impune (*hotărârea CtEDO Garcia Ruiz versus Spania*), or noțiunea de proces echitabil cere ca instanța care și-a motivat succint decizia, fie prin preluarea motivelor instanței inferioare, fie altfel, să examineze în mod real întrebările esențiale care au fost declarate.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul concluzionează că, instanța de apel a pronunțat o decizie legală și motivată, care corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, iar temeiurile invocate nu persistă în cauză, fapt ce permite declararea inadmisibilității recursului pe motiv că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, având în vedere considerentele menționate supra și raportând situația reținută în cauză la prevederile art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal concluzionează că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat

prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, iar criticele din recursul înaintat sunt vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (1) – (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul Penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Lupan Vadim în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 ianuarie 2022, în cauza penală privindu-l pe CHIPER RomaIXXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 29 iunie 2022.

Președinte

Nadejda TOMA

Judecător

Liliana CATAN

Judecător

Ion GUZUN